

Tanja Häyrynen 21.10.2014

metsänomistajien liitto
POHJOIS-SUOMI

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

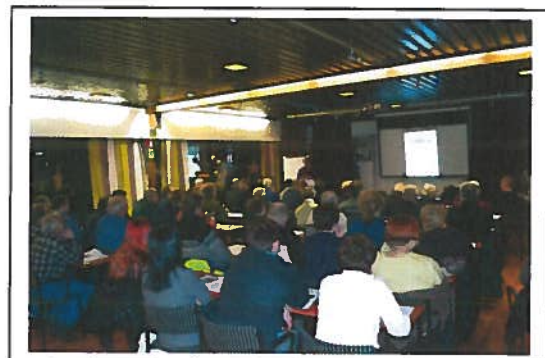
metsänhoitoyhdistys

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökeskus
Oulu

17. 10. 2014

Dnro POPELY

LOPPURAPORTTI
METSÄNOMISTAJIEN LIITTO POHJOIS-SUOMI
ELINVOIMAINEN METSÄTILA 201-2014
Dnro 141/3560-2010

SISÄLTÖ

1. Hankkeen taustaa	3
1.1 Hanke tiivistelmä	4
2. Hankeen tavoitteet	4
2.1 Hankkeen ylemmän tason tavoitteet	4
2.2 Hankkeen tavoitteet	4
3. Hankkeen toteutus	5
3.1 Toimenpiteet	5
3.2 Aikataulu	5
3.3 Toteutuksen organisaatio ja resurssit	7
3.5 Kustannukset ja rahoitus	8
3.6 Raportointi ja seuranta	8
3.7 Toteutusolelutukset ja riskit	8
4 Yhteistyökumppanit	9
5. Hankkeen tulokset ja vaikutukset	9
6. Palaute hankkeesta	10

1. Hankkeen taustaa

Idea hankkeesta on syntynyt käytännön tarpeista, joihin metsäneuvonnassa päivittäin törmätään. Metsänomistajakunnassa tapahtunut ja tapahtuva rakennemuutos on niin suuri, että tarvitaan erityisiä toimenpiteitä toimivien ja joustavien omistusjärjestelyjen edistämiseksi. Metsänhoitotöitä olisi tehtävä huomattavasti nykyistä enemmän ja puuhuolto tehtaille turvattava, mutta metsänomistajakunnan motivoiminen ja saavuttaminen on hankaloitunut. Perinteisten metsänhoitotöiden ja puukaupan lisäksi vaaditaan metsätoimihenkilöiltä nykyisin markkinointitaitoja ja tiiviimpää yhteydenpitoa metsänomistajiin. Ongelmana on esimerkiksi etämetsänomistajien tavoittaminen, kuolinpesien osakkaiden kartoittaminen ja tavoittaminen sekä metsänomistajien motivoiminen metsien hoitoon. Omistajakunnan rakennemuutoksen myötä on tapahtunut myös vieraantumista tilan metsänhoidosta. Varsinkin ikääntyneiden metsänomistajien ja kuolinpesien innostaminen hoitamaan metsiään vaatii työtä. Omistajavaihdoksiin ja muihin omistusjärjestelyihin liittyvää koulutusta ja neuvontaa tarvitaan metsänomistajakunnan ikääntyessä yhä enemmän. Metsänomistajat eivät useinkaan tiedä mitä eri vaihtoehtoja ja mahdollisuuksia heillä on omistajavaihdosten ja verovaikutusten lieventämisen suhteen. Moni metsänomistaja on huolissaan tilansa jatkuvuudesta, miettii perillisten kiinnostusta jatkamiseen tai rintaperillisten puuttuessa harkitsee eri vaihtoehtoja. Suurin syy siihen, ettei omistajanvaihdoksia suunnitella ja järjestellä nykyistä enempää onkin tietämättömyys sekä byrokratian ja verottajan pelko. Lisäksi asia on monille arka ja hankala ottaa esille perhepiirissä. Ulkopuolisen henkilön käyttäminen tilalla voi helpottaa ja vauhdittaa ratkaisun tekemistä.

Metsänomistajat ovat tottuneet saamaan kaikki metsiin liittyvät palvelut metsänhoitoyhdistyksestä, joten myös omistajanvaihdoksiin liittyvistä käytännön toimenpiteistä ja verosuunnittelusta kysellään paljon. Niin omistajanvaihdos kuin muukin omistusjärjestely voi lähteä helposti käyntiin tutun metsäammattilaisen auttamana. Metsänhoitoyhdistysten resurssipula sekä lisäkoulutuksen tarve on esteenä asioiden voimakkaalle eteenpäin viemiselle.

Elinvoimainen metsätila on spv- koulutushanke jonka kohderyhmänä oli metsänomistajat. Hankkeen koulutus toteutettiin monimuotoisesti; luennoin, itseopiskelun ja tilakohtaisen koulutuksen tavoin.

Hankkeen toteutusaika oli 16.08.2010-16.08.2014 ja kokonaiskustannusarvio 546425 € Hanke toteuttaa Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaa, toimintalinjaa Maa- ja metsätalouden kilpailukyvyyn parantaminen, toimenpidettä Ammatillista koulutusta ja tiedotusta koskevat toimet.

1.1 Hanke tiivistelmä

Tämän hankkeen hallinnoijana toimi Metsänomistajien liitto Pohjois-Suomi, joka palkkasi hankkeelle päätoimisen projektipäällikön. Hankkeella oli myös kaksi spv-neuvojaa tuensiirtosopimuksella, sopimukset tehtiin Mhy Kalajokilaakson ja Länsi-Pohjan kanssa.

Hankkeen kohdealue oli Pohjois-Suomen metsänomistajien liiton toimialue, lukuun ottamatta Kainuun maakuntaa. Alueella on noin 35 000 metsänomistajaa. Hanke toteutetaan monimuoto-koulutuksena jossa metsänomistajille järjestetään koulutustilaisuuksia metsätilan sukupolvenvaihdokseen. Metsänomistajien koulutusohjelma on jaettu kolmeen osioon. Ensimmäisessä osiossa metsänomistajille tarjotaan kaksi iltaa kestäviä luentoja. Luennoilla käsiteltävät kokonaisuudet ovat metsäomaisuuden kokonaisvaltainen hallinta, maanmittausasiat, tilakoon ja rakenteen parantaminen ja varsinainen metsätilan sukupolvenvaihdos. Toinen osio on oma opiskelujakso jossa osallistujat opiskelevat spv-asioita Perintömetsä-kirjan avulla. Kolmantena osiona on tilakohtainen koulutus jossa perehdytään opiskelijan tilakohtaiseen neuvontaan.

2. Tavoitteet

Tämän koulutushankkeen tarkoituksena oli kiinnittää metsänomistajien huomiota siihen miten tärkeää on hoitaa omistusjärjestelyt tilalla ajoissa kuntoon, olipa sitten kysymys sukupolvenvaihdoksesta, testamentista tai yhteisomistuksen hallinnosta. Lisäksi hankkeen tavoitteena oli ohjata uusia metsänomistajia metsätiloilla oikeaan ja omistajille kannattavaan suuntaan. Ajoissa huolehdituilla omistusjärjestelyillä voidaan vaikuttaa siihen, ettei tila aikanaan siirry hankalan kuolinpesän omistukseen ja pirstoudu. Metsätilojen jakaminen yhä pienempiin palasiin vaikeuttaa metsätalouden harjoittamista huomattavasti.

2.1 Ylemmän tason tavoitteet

Tavoitteena oli lisätä metsätilojen omistajanvaihdosten suunnitelmallisuutta metsänomistajille suunnattavan koulutuksen ja neuvonnan avulla. Suunnitelmallisten omistajanvaihdosten kautta voidaan vaikuttaa siihen, että tiloille saadaan aktiivinen metsänomistaja, jolla on sekä kiinnostusta metsien hoitoon että mahdollisuus kannattavasti jatkaa metsätalouden harjoittamista tilalla. Näin pystytään jatkossakin pitämään metsätalous toimivana; varmistamaan metsäteollisuuden raaka-aineen saanti, metsäsertifioinnin tavoitteiden toteutuminen mm. hoitotöissä, turvaamaan maaseudun työpaikkoja ja sen myötä myös jatkossa ammattitaitoiset työntekijät.

2.2 Hankkeen tavoitteet

Koulutushankkeen tarkoituksena on metsänomistajien osaamistason lisääminen spv-asioissa. Koulutukseen tavoitellaan 900 metsänomistajaa, 350 sukupolvenvaihdossuunnitelmaa sekä 150 toteutunutta omistajanvaihdosta.

3. Hankkeen toteutus

3.1 Toimenpiteet

Hankkeen aloittamisesta ja sen sisällöstä tiedottiin lehtijuttujen(Maaseudun Tulevaisuus,paikallislehdet sekä mhy:n lehdet) sekä nettisivujen(mhy.fi/pohjoissuomi "elinvoimainen metsätila-hanke") kautta. Mhy:n organisaation sisällä tiedotus tehtiin sähköpostilla. Hankkeelle laadittiin esite jota käytettiin myös markkinoinnissa. Koulutustilaisuuksien markkinoinnissa käytettiin henkilökohtaisia kutsukirjeitä(6200 kirjettä) ja lehti-ilmoituksia(54 ilmoitusta).Hanketta markkinoitiin myös erilaisissa metsänomistajille suunnatuissa tapahtumissa (perhemetsäpäivät,erämessut,verotapahtumat..)

3.2 Aikataulu

Hankesuunnitelman mukainen koulutus aloitettiin lokakuussa 2010. Koulutustilaisuuksia suunniteltiin pidettäväksi siten että hankkeen ensimmäisenä ja toisena vuonna koulutustilaisuuksia on jo järjestetty yli 70% suunnitellusta määrästä. Tällätavoin saatiin omatoiminen –ja tilakohtainen opiskelu hyvin alkuun. Hankkeen viimeisenä vuotena koulutuksen painopiste oli tilakohtaisessa neuvonnassa. Hankkeen aikana järjestettiin kaikkiaan 58 koulutustilaisuutta,joihin osallistui 1508 metsänomistajaa.

Luentokouluksen ohjelma:

- 1.ilta Metsäomaisuuden kokonaisvaltainen hallinta
 - hankkeen esittely, metsän arvon muodostuminen
- Maanmittausasiat
 - kiinteistotietojärjestelmä, maanmittaustoimitukset
 - yhteismetsän perustaminen
- 2.ilta Metsätilan sukupolvenvaihdos
 - metsätilan omistaja vaihtuu eri tilanteissa
 - omistusrakenteen vaihtoehdot
 - verotus
 - hallittu metsätilan omistajanvaihdos ;vaihtoehdot ja omistusjärjestelyt
 - asiakirjat
 - esimerkkejä spv-toteutuksista

Omatoiminen opiskelu (perintömetsä-kirja)

Tilakohtainen koulutus

tehdään metsäsuunnitelman tai tila-arvion pohjalta sukupolvenvaihdos-suunnitelma, vertailulaskelmat erivaihtoehdoist

Koulutukset paikkakunnittain:

Paikka	pvm	osallistujia	tilakoht.	toteutun.		osallistujia	tilakoht.	toteutun.
Raahe	15.11, 20.11.2010	21	3	2	Sievi	17.01, 24.01.2012	15	3 3
Kemi	23.11, 30.11.2010	33	8	6	Alavieska	19.01, 26.01.2012	19	5
					Sodankylä	24.01, 30.01.2012	31	9 2
Tornio	11.01, 26.01.2011	25	6	3	Ylitornio	25.01, 30.01.2012	36	10 2
Rovaniemi	25.01, 10.02.2011	45	23	2	Kiiminki	01.02, 08.02.2012	31	2 1
Kärsämäki	01.02, 08.02.2011	15	3	1	Oulu	12.03, 21.03.2012	40	9 4
Oulu	15.02, 23.02.2011	48	9	2	Reisjärvi	13.03, 20.03.2012	10	1 1
Haapavesi	27.01, 03.02.2011	27	6	1	Pyhäjoki	15.03, 22.03.2012	15	5 1
Ranua	15.02, 23.02.2011	16	4	1	Kuivaniemi	21.03, 29.03.2012	43	8 1
Kolari	23.02, 01.03.2011	8	1		Kestilä	27.03, 03.04.2012	11	2 1
Pulkkila	22.03, 29.03.2011	18	3	1	Rovaniemi	17.04, 24.04.2012	49	13 2
Oulu	24.3.2011	24	8	6	Pudasjärvi	09.10, 16.10.2012	28	6 3
Kuusamo	28.03, 05.04.2011	55	15	13	Kalajoki	30.10, 06.11.2012	17	3 1
Utajärvi	29.03, 12.04.2011	27	6	3	Yli-Ii	08.11, 15.11.2012	20	9 2
Kemijärvi	13.04, 26.04.2011	28	2	2	Enontekiö	19.11, 26.11.2012	9	3
Salla	14.04, 27.04.2011	32	5	3	Haapajärvi	20.11, 27.11.2012	30	5 2
Muhos	20.09, 28.09.2011	10	1	1				
Ii	21.09, 27.09.2011	19	3	1	Kuusamo	09.01, 16.01.2013	34	11 10
Muonio	29.09, 06.10.2011	16	4	1	Keminmaa	17.01, 24.01.2013	46	12 2
Liminka	04.10, 11.10.2011	23	9	3	Pyhäjärvi	22.01, 29.01.2013	30	5
Taivalkoski	10.10, 18.10.2011	19	2	2	Helsinki	5.2.2013	25	4 2
Pelkosenniemi	13.10, 25.10.2011	22	6	2	Tampere	6.2.2013	7	1
Oulainen	19.10, 02.11.2011	35	6	3	Rovaniemi	14.03, 21.03.2013	45	17 1
Ylikiminki	01.11, 08.11.2011	14	5	3	Nivala	26.3.2013	38	8 3
Kittilä	16.11, 22.11.2011	17	4	2	Rovaniemi	22.10, 31.10.2013	31	7
Ivalo	17.11, 21.11.2011	14	5	1	Keminmaa	23.10, 30.10.2013	29	6
Ylivieska	23.11, 30.11.2011	52	11	5	Pello	21.11, 28.11.2013	13	4 1
					Kemijärvi	26.11, 03.12.2013	21	5
					Kuusamo	08.01, 16.01.2013	27	6 6
					Helsinki	28.1.2014	21	4 1
					Raahe	17.03, 24.03.2014	21	8
					Oulu	18.03, 25.03.2014	36	9
					Taivalkoski	27.3.2014	17	

Kuvia tilaisuuksista;

Kuivaniemi 17.01.2013

Ylivieska 23.11.2012

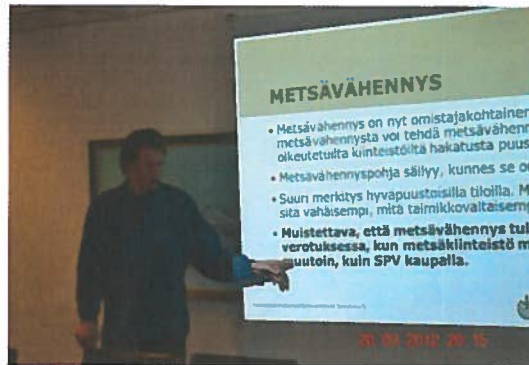
Kuusamo 05.04.2011 Tuomo Pesälä (MHYP Oy)

Enontekiö 19.11.2013 Ilkka Ronkainen (Mhy)

Utajärvi 23.03.2011 Visa Korhonen (MML)

Reisjärvi 20.03.2012 Arto Taskinen (Mhy)

3.3 Toteutuksen organisaatio ja resurssit

Hankkeen toteuttajana ja hallinnoijana toimii metsänomistajien liitto Pohjois-Suomi. Hankkeessa työskenteli päätoimisesti projektipäällikkö Juha Mäkelä ja tuensiirosopimuksella Arto Taskinen (Mhy Kalajokilaakso) ja Ilkka Ronkainen (Mhy Länsi-Pohja). Projektipäällikkö vastasi koulutuksen suunnittelusta ja käytännön järjestelyistä sekä hankkeen hallinnosta. Hankkeen kirjanpito tehdään metsänomistajien liitto Pohjois-Suomen Rovaniemen toimistolla.

Hanketta ohjasi ohjausryhmä jonka puheenjohtajana toimi Timo Pietilä (metsänomistajien edustaja). Ohjausryhmässä on ollut rahoittajan ja toteuttajan lisäksi kolme jäsentä jotka edustavat alueen koulutus- ja metsäorganisaatioita ja metsänomistajia. Ohjausryhmä kokoontui hankkeen aikana yhdeksän kertaa.

3.4 Kustannukset ja rahoitus

Hankkeen julkisen rahoituksen osuus on 90% joka on myönnetty Manner-Suomen maaseuturahastosta sekä maaseudun kehittämissrahastosta. Yksityisrahoituksen osuus on

10 % , koostuen liiton ja alueella olevien mhy:n rahoituksesta. Hankkeen kustannusarvio 546 425 € josta toteutuma oli 492 898,51€. Kustannusarvio alitus johtui siitä että tilakohtaisen koulutukseen osallistuneiden määrä oli arviota pienempi.

Kustannusten jakautuminen on esitetty seuraavassa taulukossa:

Hankkeen kulut	16.8.10-30.4.11	1.5.-31.12.2011	1.1.-31.7.2012	1.8.-31.12.2012	1.1.-31.7.2013	1.8.-31.12.2013	1.1-15.8.14	Kulut	Budjetti
								Yhteensä	
Palkkauskulut ja palkkiot	46553,21	51088,40	45 451,17	27 215,34	47 068,94	30 054,81	45 467,01	292898,88	288 925,00
Ostopalvelut	949,20	24257,85	8 795,33	4432,42	0,00	698,12	486,72	39619,64	50 000,00
Vuokrat	2339,01	2046,20	2 066,99	1 465,70	1 833,80	1 253,60	1 518,20	12523,5	16 000,00
Kotimaan matkakulut	8043,35	12891,93	8 864,23	6128,18	7 502,18	6 338,07	7 939,41	57707,35	90 000,00
Muut kustannukset	28724,15	11661,50	12 700,27	11262,28	14 192,41	5 866,94	5 741,59	90149,14	100 500,00
Kokonaiskustannukset	86808,92	101945,88	77877,99	50 503,92	70 597,33	44 211,54	61 152,93	492 898,51	545 425,00

3.6 Raportointi ja seuranta

Hankkeen ohjausryhmän kokoontui hankkeen aikana yhdeksän kertaa, 14.10.10, 27.01.11, 22.03.11, 19.09.11, 14.02.12, 12.03.13, 03.09.13, 19.02.14, 12.08.14.

Kokouksessa oli läsnä ohjausryhmän jäsenet ja projektin työntekijät. Kokouksessa käsiteltiin hankkeen kulkua ja tavoitteisiin pääsyä sekä talousasioita.

Ely-keskukselle on lähetetty muutoshakemukset; kustannuslajien kululuokkien muutos ja hankkeen jatko aika. Ely-keskus hyväksyi muutokset hankkeeseen.

3.7 Toteutusolelutukset ja riskit

Hankkeen alkumetreit jo näyttävät että hankkeelle on kovasti tarvetta ja että hanke tulee toteutumaan suunniteltujen tavoitteiden mukaisesti. Koulutuksen luentotilaisuudet suunniteltiin ja toteutettiin hyvin käytännön läheiseksi, kohderyhmä huomioiden.

Tilaisuudet pidettiin iltatilaisuuksina ajoittuen syksyyn ja talveen. Järjestely osoittautui hyväksi. Tilakohtainen koulutus painoittui hankkeen loppupuolelle, siihen osallistuneiden määrä oli lähes tavoitteen mukainen.

4. Yhteistyökumppanit

Elinvoimainen metsätila-hanke toimi yhteistyössä maanmittauslaitoksen ja muiden sukupolvenvaihdos-hankkeiden kanssa, näitä hankkeita oli mm. toimiva-metsä, metsätilan omistusjärjestelyt kuntoon – tehoa sekä laajenevat ja kehittyvät yhteismetsät hankkeen kanssa. Lisäksi tehtiin yhteistyötä valtakunnallisesti Metlan metsänomistusjärjestely-hankkeen kanssa osallistumalla seminaaripäiviin sekä tutustumalla Hämeessä ja Pohjois-Karjalassa oleviin hankkeisiin. Hankkeen projektipäällikkö osallistui Ely-keskuksen koulutuspäiville.

5 .Hankkeen tulokset ja vaikutukset

Hankkeen luentokoulutuksiin osallistui 1508 metsänomistajaa(tavoite 900), sukupolvenvaihdossuunnitelmia tehtiin 347 (tavoite 350). Toteutuneita omistajanvaihdoksia oli arviolta noin 122. Omistajanvaihdosten toteuttaminen ei ollut hankesuunnitelman mukaista työtä vaan ne on toteutettu hankkeen ulkopuolella. Täsmällistä toteuttamismäärä ei voi saada selville koska niitä on toteutettu useilla palveluntuottajilla, kiinteistövälittäjät,pankit,lakiasiantoimistot ym.

Hankkeen tavoitteena oli kannustaa elinaikana tehtyjen omistajanvaihdosten toteuttamiseen, etteivät metsätilat aikanaan siirry perikuntien omistukseen. Omistajanvaihdosten vauhdittamiseksi tarvitaan kannustusta ja tiedon lisäämistä, etteivät metsänomistajat tuijota pelkästään verotukseen, vaan kiinnittäisivät huomiota elinaikana tehtyjen päätösten tärkeyteen metsätalouden kannattavan jatkuvuuden turvaamiseksi. Uskon että tämän hankkeen aikana metsänomistajille tuodun tiedon määrä tulee vielä näkymään tulevaisuudessa lisääntyvinä omistajanvaihdoksina sillä spv-asiat vaativat mietintää ja keskustelua ja osakkaiden tai perillisten kanssa. Näin sitten pikkuhiljaa asia kypsyä ja tehdään päätös toteuttamisesta.

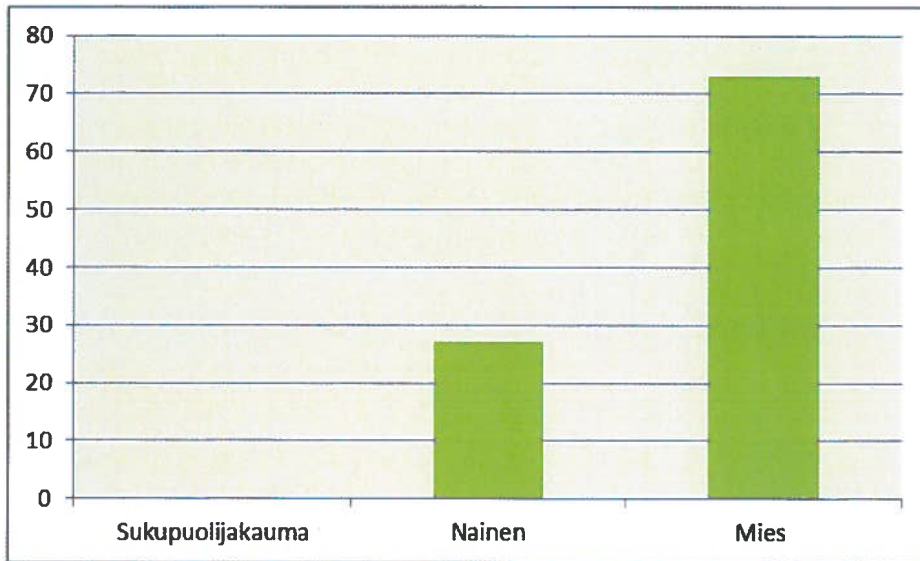
★★★★★★★★★★

6. Koulutuksen palaute

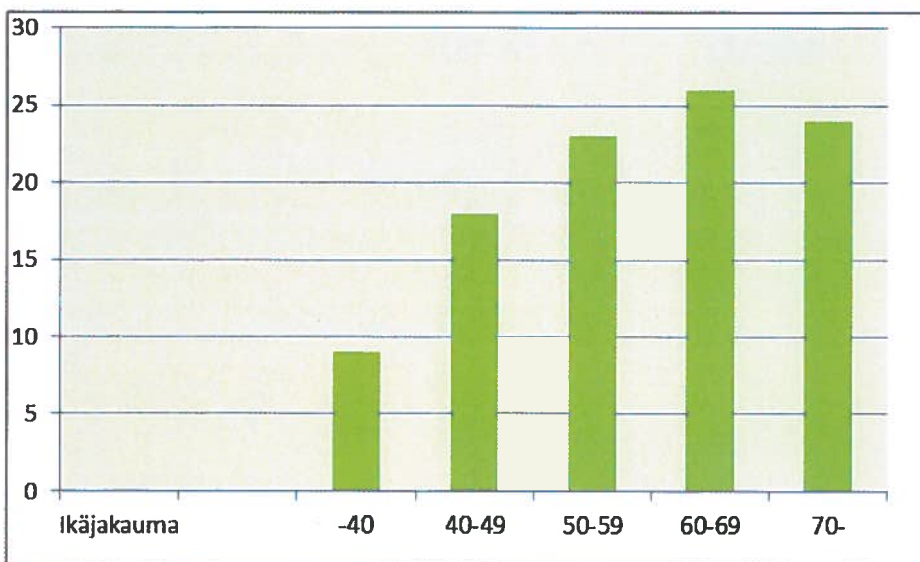
Luentokoulutuksen jälkeen jaettiin osallistujille palautelomake jossa kysyttiin koulutuksesta ja perustietoa osallistujista.

Tässä kyselyn tulokset:

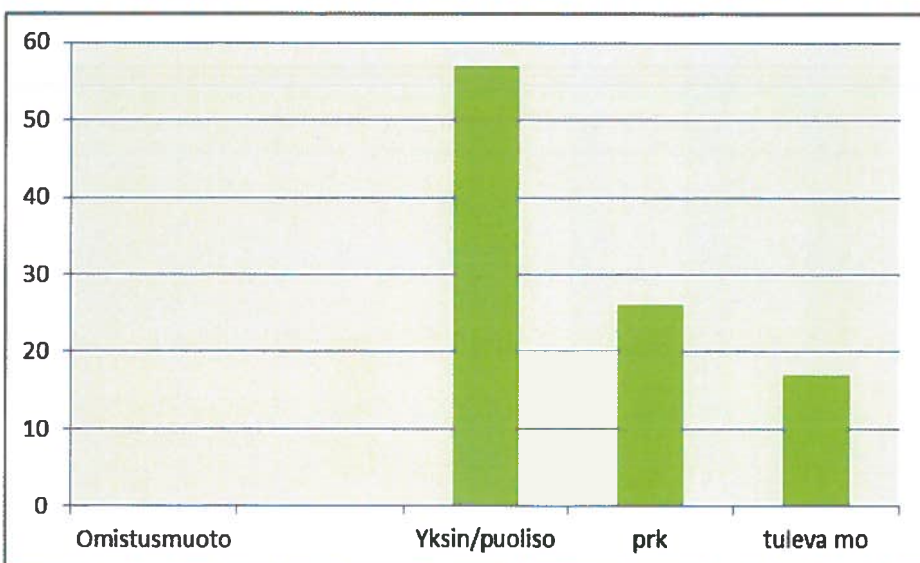
★★★★★★★★★★

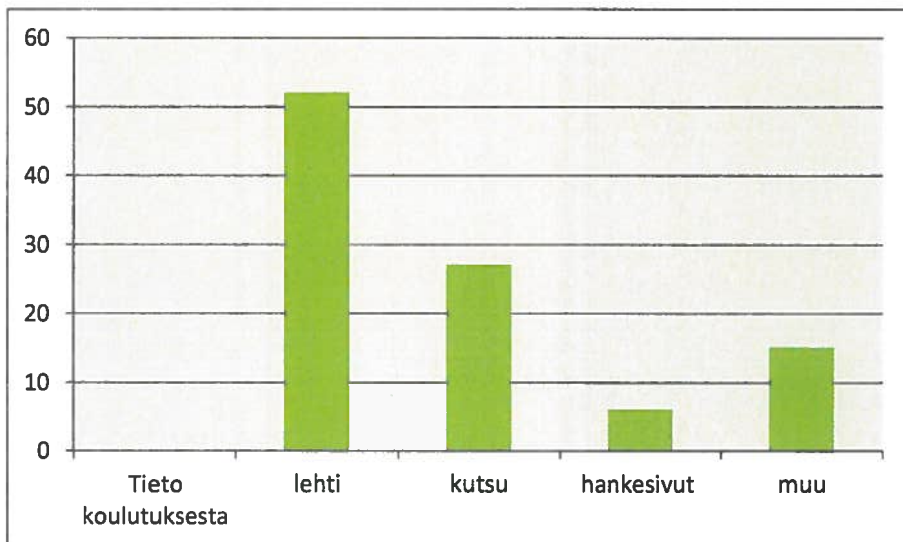
Miesvaltaista osallistujakuntaa.

Osallistujien ikäjakauma kertoo metsänomistajien ikärakenteesta.

Perikuntien ja uusien metsänomistajien määrä oli kiva yllätys.

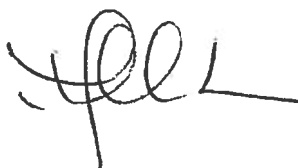
Lehti-ilmoitus toimi markkinoinnissa. Myös muu eli puskaradio.

Palautekyselyssä kartoitettiin myös osallistujien odotuksia koulutuksista. Kaikilla vastanneilla odotukset olivat täyttyneet. Kysymykseen oliko koulutuksen sisältö odotuksia vastaava, vain 1,5% vastanneista odotti enemmän. Viimeisenä kysyttiin että oliko käytetty aika riittävä; vastanneista 91% totesi käytetyn ajan olleen riittävä ja 9% vastasi ajan olleen liian lyhyt.

Kyselyn lopuksi oli "sana vapaa", muutamia poimintoja sieltä;

- ❖ paljon asiaa kun vain kaikki ymmärtäis ja pystyis hyödyntämään
- ❖ hyvä ja tarpeellinen koulutus,voisi olla 3v välein
- ❖ aivan hyvää asiaa varsinkin veroista,kunpa edes osa tiedoista jäisi nuppiin
- ❖ paljon asiaa,ei kaikki kerralla tartu kaaliin
- ❖ aineisto ja selostus hyvä ja selkeä,ei jäänyt epäselvyyttä
- ❖ luulin olevani asioista selvillä,vaan en ollutkaan
- ❖ tarpeellinen koulutus meille,ajankohtaisuus hyvä ja selväsanaiset luennoitsijat
- ❖ erittäin selkeät esitykset,kysymyksiä sai tehdä,oikein hyvä kokonaisuus
- ❖ kiitos illasta,tietoa tuli sopivasti ja se oli tarpeellista. Pullakin oli muhevaa.
- ❖ hyvää ja tärkeää tietoa jota ei ole kaikilla lakimiehillä,paras käyttää metsälakiasiantuntijoita.
- ❖ käytännön esimerkit olivat hyviä
- ❖ hyvä esitys kaikkienensa
- ❖ paljon tietoa,vähän aikaa,vaihtoehtoja liian paljon
- ❖ hyvä koulutustilaisuus * 2,ei ollut teoriaa vaan kokemusta
- ❖ lisää koulutusta aiheeseen,hyvä tilakohtainen neuvontamahdollisuus
- ❖ paljon tietoa, hyvä selkeä luento
- ❖ asiat selkeästi luennoissa+kalvot tuki asiaa+moniste
- ❖ paljon sulatettavaa...
- ❖ plussa kirjasta, tilakohtainen neuvonta hyvä.

Oulu 14.10.2014

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J. Mäkelä', written in a cursive style.

Juha Mäkelä
projektipäällikkö

28.10.2014

PALAUTE HANKKEESTA

ELINVOIMAINEN METSÄTILA, 2010 – 2014

Elinvoimainen metsätila -hanke on ohjausryhmän näkemyksen mukaan osoittautunut tarpeelliseksi ja hyödylliseksi aktivoimaan ikääntyviä metsänomistajia suunnittelemaan sukupolvenvaihdoksia ajoissa. Lisäksi hankkeella on ollut suuri merkitys perikuntien ja kuolinpesien omistamien metsätilojen pirstoutumisen ehkäisemisessä. Hankkeen myötä perikuntien hallitsemia, usein hoitamatta jääneitä metsäpalstoja on saatu uudelleen aktiivisen metsätalouden piiriin.

Hankkeessa koulutettujen metsänomistajien lukumäärä on huomattavan suuri, 1508 kappaletta, tavoitteeseen verrattuna lähes kaksinkertainen. Hankkeen tavoitteet saavutettiin ja jopa ylitettiin.

Todelliset tulokset syntyvät tilakohtaisen neuvonnan myötä. Hankeen myötä myös oman organisaatiomme osaaminen sukupolvenvaihdoksiin liittyvissä asioissa on kasvanut. Sukupolvenvaihdokset vaativat usein vuosien kypsyttelyn ennen toteutumistaan, hankkeen päättymisen jälkeen on jo nyt tehty useita, hankkeen ansiosta liikkeelle lähteneitä sukupolvenvaihdoksia ja kuolinpesien purkamisia.

Yhteenvetona hanke osoittautui hyödylliseksi ja tarpeelliseksi aktiivisen yksityismetsätalouden edistäjäksi. Ohjausryhmän näkemyksen mukaan vastaavalle toiminnalle olisi tarvetta mahdollisesti myös muualla Suomessa.

Ohjausryhmän puolesta

Markku Ekdahl

Kehittämispäällikkö
Metsänomistajien Liitto Pohjois-Suomi ry

Rahikka
Janja Häyrynen hyväksyi & E-mail
3.11.2014